

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

ŁÓDŹ, CZWARTEK 9 PAŹDZIERNIKA 1947 ROKU

NR. 278 (853)

Codzienny konkurs premiowy „Głosu”

CZYTELNICY!

Nie trzeba gro. oddać kilkudziesięciu kuponów!
WYSTARCZY WYCIĄC NASZ KUPON PREMIOWY zamieszczony obok, wypełnić czytelnie i przesłać do Redakcji naszego pisma w ciągu trzech dni.
 Już w niedzielę dowiemy się, kto wygrał KOMPLET GARNKÓW ALUMIN.
 Jutro zamieścimy KUPON NA SUKIENKĘ WELNIANĄ.

KUPON PREMIOWY z dnia 9. X. 1947 r. na KOMPLET GARNKÓW ALUMINIOWYCH

Imię i nazwisko
 Adres
 Zakład pracy

Wyciąć i przesłać do redakcji „Głosu”, Łódź, Piotrkowska 86, III piętro

Szyderstwo ze sprawiedliwości!!!

Zrabowane majątki polskie

pozostają nadal w rękach niemieckich

BERLIN PAP. Dnia 7 bm. w Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie odbyła się konferencja prasowa, podczas której rzecznik misji obszernie omówił zagadnienie majątku polskiego, znajdującego się w Niemczech, oraz poruszył sprawę Polaków z Westfalii.

Z chwilą zakończenia działań wojennych w Polsce władze hitlerowskie skonfiskowały cały majątek Państwa Polskiego, położony na terenie Niemiec. To samo stało się z majątkiem obywateli polskich, których bez żadnego odszkodowania wywieziono bądź też po prostu zamknięto w obozach koncentracyjnych, a nieruchomości ich oddano pod przymusowy zarząd specjalnie utworzonej instytucji pod nazwą „Haupttreuhandstelle — Ost” (HTO).

Polacy nie otrzymają zwrotu zrabowanego mienia

Następnie w wielu wypadkach nieruchomości polskie sprzedano osobom trzecim, rekrutującym się przeważnie ze sfer „zasilonych” działaczy hitlerowskich, którzy doskonale zdawali sobie sprawę z sytuacji prawnej nabywanego obiektu i w żadnym wypadku nie mogą być traktowani jako nabywcy w dobrej wierze. W okresie 5 lat „HTO” nagromadziło bądź drogą poboru czynszów, bądź też drogą sprzedaży polskiego zrabowanego mienia olbrzymie kwoty, ułokowane częściowo za granicą. Niestety, do chwili obecnej Polska Misja Wojskowa nie może uzyskać wglądu do akt „HTO”, jak również pozostają bez wyników wszelkie jej starania o wydanie funduszy tej instytucji, mimo dokładnego wskazania w konkretnych wypadkach, gdzie zostały ułokowane poszczególne kwoty.

Ostatnio ukazały się zarządzenia władz amerykańskich i brytyjskich w przedmiocie zwolnienia spod kontroli majątku obywateli alianckich, wobec czego majątek ten może powrócić do rąk jego prawych właścicieli bądź też ich spadkobierców. Zarządzenia te nie dotyczą jednak majątków polskich, które w dalszym ciągu znajdują się pod kontrolą aliancką, co w praktyce sprowadza się do sprawowania nad nimi nadzoru przez Niemców.

W wyniku tej bardzo problematycznej „opieki” mienie ulega niszczeniu. Wydawałoby się, że jest rzeczą bezsporną, iż do czasu zgło-

szczenia się prawdziwych spadkobierców, zarząd nad zrabowanym majątkiem polskim przejąć winna Polska Misja Wojskowa względnie inni przedstawiciele Polski. Tymczasem władze amerykańskie projektują rzekomo ustawę, w myśl której spadki bezdziedziczne mają przejść na własność organizacji niemieckich.

Gmach ambasady RP w Berlinie „własnością” Rzeszy

Rzecznik Polskiej Misji Wojskowej podkreślił, że przechodzenie majątku wymordowanych ro-

dzin polskich w ręce niemieckie byłoby szyderstwem z podstawowych zasad sprawiedliwości. Następnie rzecznik Misji zacytował przykład potraktowania gmachu ambasady i konsulatu polskiego w Berlinie. W swoim czasie rząd hitlerowski, uważając, że Państwo Polskie przestało istnieć, zarządził wpisanie do ksiąg hipotecznych jako właściciela tych nieruchomości niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych. Otóż mimo upływu przeszło 2 lat od zakończenia działań wojennych, ministerstwo to nadal figuruje jako właściciel tych gma-

Wuj Sam! Pożyczcie nam dolary, ale musicie kupować moje BOMBO-nierki.

chów, znajdujących się „pod opieką” nadzorca niemieckiego. Gmachy ulegają niszczeniu i są ogolane z urządzeń.

Polacy mają pracować na Niemców!

Co się tyczy Polaków z Westfalii, to rzecznik Misji zbijał niekonsekwencję czynników, które sprzeciwiają się repatriacji tych Polaków. Czynniki te z jednej strony twierdzą, jakoby Polaków w Westfalii w ogóle nie było, lub też jakoby zamierzała wrócić do kraju tylko mała ich liczba, z drugiej zaś strony uzasadniają rzekomo konieczność zatrzymania ich w Westfalii potrzebą utrzymania dotychczasowego poziomu produkcji węgla w Zagłębiu Rury.

Westfalczycy muszą wrócić do Polski

Jeśli chodzi o ten drugi argument, to przecież Polska — jak podkreślił rzecznik Misji — ma jak najszlachetniejsze prawo domagać się pierwszeństwa w odbudowie, w szczególności zaś przed odbudową Niemiec. Co do pierwszego argumentu, to zamiast prowadzenia dyskusji na ten temat, lepiej po prostu pozwolić na powrót tym, którzy chcą powrócić. Zobaczymy wówczas — powiedział w zakończeniu rzecznik Polskiej Misji Wojskowej — ile dziesiątków tysięcy powróci.

W konferencji wzięło udział przeszło 50-ciu dziennikarzy alianckich i niemieckich.

Fiasko „ofensywy” amerykańskiej w ONZ

Rachuby na rozbitcie państw słowiańskich zawiodły. Posunięcia, które otworzyły oczy członkom ONZ

MOSKWA PAP. — Oceniając wybory do ciała kierowniczego ONZ prasa radziecka stwierdza, że próby delegacji USA narzucenia swej woli pozostałym delegacjom wywołują efekt wręcz przeciwny, niż oczekiwali inicjatorzy.

„Prawda” podkreśla, że upórczywe za-

biegi Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii niedopuszczenia do wyborów Ukrainy do Rady Bezpieczeństwa nie uzyskały poparcia szeregu delegacji, na które niewątpliwie liczone.

„Izwestia” wspomina o mylnych rachubach USA na rozbitcie frontu słowiań-

skich narodów oraz stwierdza, że w chwili, gdy kandydatura Ukrainy uzyskała zgodne poparcie wszystkich słowiańskich krajów i innych państw demokratycznych — Stany Zjednoczone i Wielka Brytania postanowiły wysunąć kandydaturę Indii, licząc na to, że dzięki temu pozyskają łatwiej głosy państw Bliskiego i Środkowego Wschodu.

Radziecka opinia publiczna nie czyni z tego powodu bezpośrednich zarzutów wobec Indii. Tak „Prawda”, jak i „Izwestia” podkreśla, że delegacja indyjska została wprowadzona w błąd przez delegację USA i Wielkiej Brytanii. Ataki przeciwko kandydaturze Ukrainy, były — zdaniem dzienników moskiewskich — tak obcesowe, że wywarły ujemne wrażenie wśród ogółu delegacji, w tym również państw południowej Ameryki, których większość wbrew rachubom departamentu stanu, poparła kandydaturę Ukrainy.

Drożyzna we Francji

PARYŻ PAP. — Komisja administracyjna generalnej konfederacji pracy ogłosiła rezolucję, w której daje wyraz wzrastającemu niezadowoleniu francuskich mas robotniczych z powodu stalego pogarszania się ich warunków życiowych.

Wygrane

w codziennym konkursie „Głosu”

Wczoraj wieczorem w lokalu redakcji „Głosu” — Łódź, Piotrkowska 86, — rozlosowana została kolejna premia naszego konkursu codziennego z dnia 6.10.47 r.

GARNITUR MĘSKI

wygrała ob. Anna Zalewska, zam. w Łodzi, Tymienieckiego 14 m. 23, pracownica oddziału wykończalni Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego Nr. 1 (dawniej Scheibler).

Ob. Zalewską prosimy o zgłoszenie się w naszej redakcji w godzinach od 16 do 18-tej celem odebrania wartościowej nagrody.

Czytelnicy zamieścili! Nie nadsyłajcie kuponów w kopertach. Wystarczy nakleić kupon na kartoniku o formacie normalnej pocztówki, napisać czytelnie adres redakcji „Głosu” — Łódź, Piotrkowska 86 i nakleić znaczek pocztowy za 1 złoty.

Mniej chleba dla żołnierzy U. S. A. —

— zwiększone racje dla Niemców

BERLIN PAP. Zastępca gubernatora wojskowego USA gen. George P. Hays oświadczył, że racja chleba dla żołnierzy

amerykańskich w Niemczech zostanie zredukowana, a uzyskane w ten sposób oszczędności w zbożu mają być obrócone na korzyść Niemców.

Nasza nowa powieść

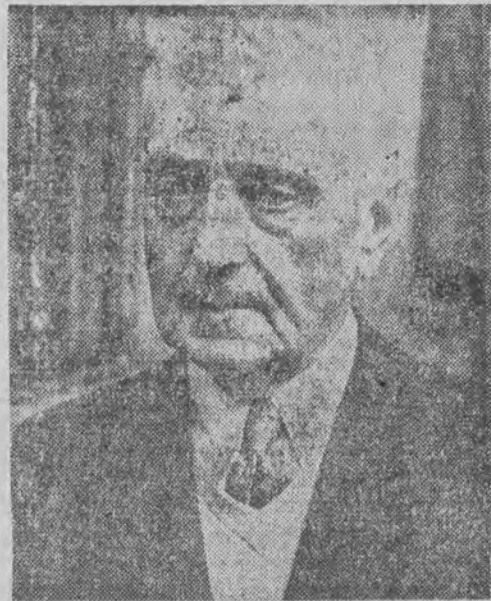
W najbliższych dniach rozpoczynamy na łamach naszego pisma druk NOWEJ SENSACYJNEJ POWIEŚCI RADZIECKIEJ odśladującej KULISY SZPIEGOSTWA NIEMIECKIEGO PODCZAS MINIONEJ WOJNY.

Pełne napięcia sceny z życia „rycerzy spod ciemnej gwiazdy” niemieckiego wywiadu. Walka o wielkopomny wynalazek uczonego radzieckiego. Tajniki niemieckiej sieci szpiegowskiej — oto treść tej rewelacyjnej powieści. A więc — już za kilka dni!

Realne drogi upowszechnienia kultury teatralnej w Związkach Zawodowych

Nowy aktor w Polsce Ludowej

Rozmowa z K. Adwentowiczem

KAROL ADWENTOWICZ

Kiedyś, przed laty, w rozmowie z wieloletnią chlubą Teatru Artystycznego w Moskwie i Koryfeuszem sceny rosyjskiej, słynnym ludowym aktorem ZSRR, W. Koczałowem (nota bene, pochodzącym z Wilna i dość płynnie władającym językiem polskim) usłyszałem następującą ciekawą i charakterystyczną myśl, popartą przez wielkiego aktora wieloma przykładami:

„Czy zauważył Pan — powiedział Kaczałow — jaką plastyką każdego ruchu, każdego gestu, jakie, pełne barwnej modulacji, intonacje głosu posiada niemal każdy prawdziwy „człowiek sceny”, od lat na tej scenie przebywający? I to bez żadnej pozy, nie na scenie, lecz w życiu, podświadomie zupełnie i bez chęci wywołania jakiegokolwiek efektu!”

Gdy się rozmawia z Karolem Adwentowiczem, patrzy się na niego — od razu, mimowoli, przychodzi na myśl te słowa Kaczałowa. Rasowość wielkiego aktora, uwydatnia się w każdym ruchu, w pełnym umiaru gestach, w każdej intonacji głosu. Aktor, „od stóp do głowy”, mówiąc słowami szekspirowskiego króla Lira.

I właśnie — Szekspir. Od tego tytana dramaturgii i teatru światowego rozpoczynamy rozmowę z Adwentowiczem.

— Role z repertuaru szekspirowskiego należą do najbardziej przeze mnie ulubionych — powiada artysta. — Grałem Hamleta, Lira, Otella... Gram obecnie w „Burzy” Prospera. Ale, przyznam się, że dopiero Schiller zdołał mnie przekonać, iż istotnie warto odtworzyć na scenie tę rolę w swych przeżyciach zbyt sztucznie nadziemską postaci, aczkolwiek niewątpliwie zawierającą w sobie pewne autograficzne cechy samego Szekspira. Ale cechy te zostały potraktowane przez Szekspira w sposób akademicki, zbyt „zimny” i daleki od żywego człowieka. W ogóle „Burzę”, moim zdaniem, cechuje pewna napuszona „papierkowość”, z racji której nie można zaliczyć tego utworu do najlepszych dzieł Szekspira. Potrzebna była dopiero wielobarwność inscenizatorskich uzdolnień Schillera, aby „Burza” zabłysła na scenie.

Poza „Hamletem”, do ulubionych przeze mnie postaci scenicznych należy Oswald w „Upiorach” — Ibsena, oraz rotmistrz w „Ojcu” Strindberga. Odtworzyłem na scenie galerię różnych postaci ludzkich. Spośród zagranych ról przypominam sobie Ibsenowskiego „Mistrza Solnessa”, który buja w abstrakcji i buduje swoje wymyślone domy gdzieś w przestworzach. Otóż, na marginesie tego wspomnienia, chciałbym powiedzieć, że marzę o roli w sztuce współczesnej, która nie sięgałaby aż po niebo, aby budować domy, lecz zobrazowałaby naszą współczesną rzeczywistość, dążenia narodu do odbudowy naszych miast, dążenia do odbudowy nowego dnia, jutra w nowej Polsce Ludowej. Chciałbym zagrać jednego z tych budowniczych naszej teraźniejszości i przyszłości.

Niestety, dramaturgia nasza dotychczas nie zdołała wyjść z ram przestarzałego rekwizytu literackiego, a mianowicie: on, ona, ten „trzeci”, trochę psycholog i ciasny krąg koszmarnych wspomnień z dni wojny i okupacji. Ale to przecież — „dzień wczorajszy”, a człowiek i teatr wraz z tym człowiekiem, żyją dniem dzisiejszym i budują dzień jutrzejszy... Pozostają więc młodzie i aktualni klasycy, w orbicie twórczości których jest właściwie zamknięta całość współczesnej myśli ludzkiej. Wolność, dążenia do niej, walka o nią, szlachetne w swej prostocie wloty ducha — wszystko to jest bliskie najszerszym masom, a masy przecież tworzą właściwy teatr.

Na marginesie klasycznego repertuaru, właściwego i celowego dla mas, wypowiem pewne ubolewanie; dlaczego utwory Słowackiego, tej miary, co „Kordian” i „Horsztyński”, nie cieszą się należnym im poszanowaniem ze strony niektórych czynników oficjalnych? Czyżby geniusz Słowackiego nie wyrównywał niektórych przestarzałych nieco odcieni tych utworów?

A teraz — kilka słów o nowym aktorze w Nowej Polsce Ludowej. Ten aktor powinien być wychowany przez nasze szkoły teatralne w pełnym zrozumieniu swojej misji społecznej. A podstawą tej misji jest stały i mocny związek z masami, będącymi jednocześnie odbiorcą i twórcą teatru. Bo czerpiąc z mas bogactwo, ożywiający ich życie, aktor zwraca

ca im to bogactwo w postaci odtworzenia tych przeżyć w aspekcie swojej sztuki.

Od wielu lat jestem związany z życiem mas pracujących, będąc przez długi szereg lat członkiem PPS. Przed laty, prowadziłem w ciągu dwóch sezonów teatr robotniczy we Lwowie. Pamiętam tę niewysłowioną harmonię między widzami a aktorem, która panowała w tym zawsze przepelnionym teatrze. Podstawą tej harmonii była stała łączność między sceną a widownią w najszerszym znaczeniu tego słowa.

Otóż, gdy mówi się obecnie tak szeroko o doniosłym znaczeniu upowszechnienia kultury

teatralnej, myślę zawsze o konieczności zorganizowania aktorów w łonie samego teatru do „pójścia w masę”. Droga do mas leży poprzez świetlice robotnicze. Inicjatywa w tym wypadku powinna wyjść ze strony Związków Zawodowych. Inicjatywę tę należy sformułować w postaci żądań stworzenia bezpośredniego kontaktu między teatrem a świetlicami, wysuniętych przez Związki pod adresem naszych teatrów.

Tak wyobrażam sobie urzeczywistnienie zagadnienia upowszechnienia kultury teatralnej w praktyce”.

Wywiad przeprowadził Stanisław Powołocki.

W obliczu nadchodzącej zimy

Fabryki Łódzkie nie tracą czasu

P. Z. P. B. Nr. 3 czynią przygotowania i zapasy

Pospiesznie przeprowadza się kanalizację na terenie PZPB Nr 3

Fabryki Łódzkie przygotowują się już do przyjeźdź zimy. Dyrekcje i Rady Zakładowe w tym roku już w okresie jesieni, zabiegają by zimą nie zabrakło węgla, ni surowca, by stołówki miały pod dostatkiem kartofli.

W PZPB Nr 3 prace przygotowawcze na zi-

me zaczęły się już miesiąc temu od dokładnej lustracji i reperacji budynków. Dachy uszkodzone pokryto papą, wstawiono szyby, w oddziale B reperuje się obecnie magazyny dla odpadków cevek, przędzy itp., puszczono na próbę parę przez aparat centralnego ogrzewania, wreszcie, może trochę późno — kanalizuje się budynek, buduje się ustępy.

Zapewniony również został surowiec dla fabryki na kilka miesięcy w postaci bawełny, odpadków, węgla, a wreszcie artykułów żywnościowych dla stołówki. Budującą wygląda góra 1200 ton kartofli, wysypanych przed stołówką, które obecnie „dołuje się” i magazynuje. Węgla przemysłowego nie ma po prostu już gdzie ładować, zawalił wszystkie możliwe miejscy.

Tyle co do fabryki. Zakłady również zajęły się dostarczaniem dla robotników węgla, rozdziałem butów, wydaje się ekwiwalent pieniężny za kartofle.

Wydano węgiewi deputatowi za sierpień, obecnie robotnicy otrzymują deputat węglowy za wrzesień i październik po 62 złote za 100 kg. Rada Zakładowa postarała się o tani transport. RCA poprzez Wydział Gospodarczy Zakładów wypłaca ekwiwalent pieniężny za kartofle po 585 zł za 100 kg. Najwięcej trudności nastęrczała sprawa rozdziału 400 par butów między 4700 ludzi. Rada Zakładowa wybrała z tego ciężkiego zadania, rozdziałając buty między najmniej zarabiających, oraz najlepiej pracujących robotników. Również robotnicy, każdy w swoim zakresie, przygotowują się na zimę. Tow. Janina Czech, pracująca na kotłowni, zarabia około 6.000 zł miesięcznie. „Jestem — powiada — w o tyle szczęśliwym po-

ZEBRANIE
Zarząd Oddziału I Związku Zaw. Prac. Sam. Teryt. i U. P. zawiadamia, że zebranie pracowników Wydziału Komunikacji, odbędzie się w niedzielę, dnia 12 października br. o godz. 10 w lokalu własnym przy ul. Wólczańskiej Nr 6 z następującym porządkiem dziennym: 1) Referat pt. „Uprawnienia emerytalne pracowników Miejskich”, 2) Sprawy organizacyjne, 3) Wolne wnioski.

ODCZYT
Dnia 10 bm. o godz. 18-tej w lokalu Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, ul. Piotrkowska 272-b prof. Emil Stanisław Rappaport wygłosił odczyt pt. „Conslawizm”.

łozeniu, że i mój ojciec pracuje. Przy najbliższej wypłacie kupię trochę kapusty, za cztery korce kartofli. Węgla mam w piwnicy z 8 metrów...”

„Gorzej jest u tow. Mieczysława Chudzyńskiego, obciążacza, który ma czworo dzieci, ale na szczęście i żona tow. Chudzyńskiego pracuje w PZPB Nr 2, zamierza kupić pięć korcy kartofli.

„Dobrej myśli jest tkacz ob. Zygmunt Matuszewski. Trzy tygodnie temu przeszedł z 4-ki na 6 krosien. Za tydzień otrzyma pierwszą, zwiększoną wypłatę. Dawniej na dwa tygodnie przy 4 krosnach zarabiał 3.923 złote bez premii za ciągłość i dodatków rodzinnych, obecnie po przejściu na 6 krosien — 5.085 zł za 2 tygodnie. W tym miesiącu jest 5 tygodni, a więc zarobek zwiększy się o przeszło dwa i pół tysiąca złotych. „Będą kartofle, kapusta i powiada na zimę” — mówi ob. Matusiak.

Zapasy węgla przemysłowego w PZPB Nr 3

KOMUNIKAT

W związku ze stale wzrastającym zapotrzebowaniem na energię elektryczną oraz celem uniknięcia kolejnych wyłączeń dzielnic wraz z zakładami przemysłowymi, instytucjami państwowymi, komunalnymi, społecznymi, urzędami, uczelniami, szkołami i t. p. wprowadza się następujące ograniczenia:

1. Zabrania się używania energii elektrycznej dla ogrzewania i nadmiernego oświetlenia mieszkań, sklepów, biur instytucji państwowych, społecznych i prywatnych.
2. W godzinach od 6-tej do 9-tej i od 17-tej do 22-ej zabrania się używania kuchenek, warkników, żelazek i innych aparatów grzejnych dla przemysłu i gospodarstw domowych oraz wszelkich aparatów elektrycznych używanych przez fryzjerów, jak również nie wolno oświetlać wystaw sklepowych i używać energii elektrycznej dla reklam.
3. Wszystkie zakłady przemysłowe, państwowe, pracujące na jedną zmianę mogą czerpać energię elektryczną w godzinach od 9-tej do 17-tej.
4. Silniki studzienne wolno uruchamiać jedynie w godzinach od 11-tej do 14-tej i od 22-ej do 5-tej rano.
5. Rzemiosło i przemysł podległe izbie rzemieślniczej i izbie przemysłowo-handlowej może korzystać z energii elektrycznej jedynie w godzinach od 9-tej do 17-tej i od 22-ej do 6-tej rano.
6. W lokalach rozrywkowych, restauracjach, kawiarniach, cukierniach i t. p. może się palić w godzinach od 6-tej do 9-tej i od 19-tej do 22-ej jedynie po kilka żarówek i to o mocy nie większej jak 60 W każda.

Ograniczenia powyższe odnoszą się nie tylko do samego miasta Łodzi ale i wszystkich miejscowości zasilanych przez Elektrownię Łódzką.

Apelujemy do wszystkich warstw naszego społeczeństwa, aby w należyтым zrozumieniu interesów gospodarczych oraz swych własnych zastosowało się ono do niniejszego zarządzenia i komunikujemy, że oporni odbiorcy pozbawieni będą energii elektrycznej co najmniej na okres jednego miesiąca.

Podkreślamy ponadto, że gdyby wyżej wymienione ograniczenia nie dały pożądanego wyniku, zmuszeni będziemy w godzinach szczytowego obciążenia w Elektrowni na okres dwóch do trzech godzin zastosować kolejno wyłączanie dzielnic wraz z zakładami przemysłowymi i instytucjami wymienionymi na wstępie niniejszego komunikatu.

Łódź, dnia 8 października 1947 r.

ELEKTROWNIA ŁÓDZKA

